

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XVIII. SS. Philipp. & Jacob. Mendax Orcus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XVIII.
FESTVM SS. PHILIPPI
& JACOBI.

Vado parare vobis locum. Joan. 14.

Mendax Orcus.

N homine non forma spectari debet, sed animus, Opt. AA. bella frons, sed animum non habet, bellè dixit Diogenes cum venales larvas spectaret, quibus in bacchi encaniis putidi lurcones uterentur, ut bestificatum hominem hominum oculis subtraherent. Sicut in gemmis sub ignobili & fusco colore eximia sæpè natura delitescit, sic in deformi corpore non rarò insignis animus tegitur & carneo trunci peplò velatur. Rursus sicut in ipso adamante potentissimum est venenum, Gallis apprimè cognitum, ad vitæ stamina certos in annos secanda accommodum, si ritè conteratur, & sua dosi præparetur, ita millies contingit, ut homo formosissimus mente sit undique virulenta. Quid conchis asperius? quid magis verrucosum? intus tamen lucidissimi latitant uniones. Animi domicilium corpus est; ut ergò sæpè vilem casulam Reges atque Cæsares subintrant, eamque gratiâ. Decorant speciali, ut patet ex Ingheimensi casa Rheno adlita, per Carolum Imp. ibi pernoctantem ad insignem Comitatum evecta, sic sæpè in exiguo & curvo corpore rectæ animæ habitârunt & præcellæ. Ostendit hoc ipsum natura in Æsopo, cujus animus excellens fuit, licet vultus esset barbarus & totius homuli deformis forma. *Deformes natura nemo reprehendat*, maxima fuit (1) Aristotelica, sed eos potius, qui ob otium vel ob negligentiam tales evadunt. Quod si illos reprehendimus, quos natura fecit deformes, eum unâ reprehendemus, qui dixit (2) nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate. Oris deformitatem ut plurimum sapientia resarcit & ingenium. Præstat testam habere malvaticò spumantem, quam calicem crystallinum cerevisiâ plenum sordidâ, crucigerariâ. Ego in deformatis corpore præcellentem ingenii formam suspicio, quoties nominari

A.
Forma in homine non debet suspici, fallit millicies.

(1) Arist. l. 3. Ethic. c. 5.
(2) Jo. 7.

T audio

ON.

B. audio Æsopum. Claruit ingenio, quod nemo assequeretur. Potuisset ille pedem figere, terram credo ipsam loco suo ingeniosus hypodasculus movisset. Id certe, quod passim hodie inter entia numerantur impossibilia, effectui dedisset Æsopus, si modo laboranti Ælopo laboris etiam socii rite fuissent cooperati. Porro, quod in vita ingenio fabulonis hujus tanquam historiam Maximus Planudes his verbis recepit: Rex Ægypti Nechtenabo statuit ad perpetuandam nominis sui memoriam turrinam extruere, quæ nec cælum nec terram attingeret; cui autem nullus esset, qui tanti operis expeditionem Regi adpromittere operam suam promptè condixit Æsopus, si modo graves ipsi operarii qui materialia murariis porrigerent, constitueret. Latus hoc nuntium Rex, se ultro, quotquot vellet operas, conducturum spondidit; turrinam Æsopus quatuor aquilarum fortes pullos capi iussit, captosque affabre instruxit, ut pueros in Sportis unguibus aquilarum affixis postando in altum tollerent, atque ita pueris obtemperarent, ut quocumque vellent, volatu pertingerent. Exacta hieme Æsopus cum aquila & cum pueris ad Regem profectus, spectaculum aula exhibuit, turrinam Ægypto admirante. Rex visò Æsopò recreatus, adduxisti, inquit, qui turrinam extruant desideratam? cui Æsopus, ita omnino Augustus & Paterfamilias testatur, si modo locum ostendas; inde urbem egressus Rex in planitie locum ostendit dimensum, hinc velim cælum inter & terram turrinam ædifices; adducisti ergò Æsopus ad demonstratos loci angulos quatuor aquilas cum pueris suis per corbes appensis, ac fabricarum instrumentis, in puerorum manu depositis, evolare iussit; ita in altum educti, vibratis per aëra malleis unà omnes clamabant: jam ergò lapides nobis date operarii, jam calcem porrigite & cœmentum, jam materiam ædificio paratam suppeditate, nos reliqua expediemus. Hòc naturæ miraculo attonitus Nechtenabo unde inquit volucres homines Æsopè? victus sum. Fateor, Deditur enim ingeniosus, ars tibi non defuit, quæ turrinam in aëre construere, illuc per operarios posset materia sublimari. At verò si etiam parum prima ædificii fundamina, primum lapidem Nechtenabo posuisset? ingratum! fabulæ! maneat inter entia rationis aërea ædium structura; patitur hæc, & nullò unquam avò consummantur. Id uni Deo proprium est, qui sicut totum hunc spectabilem & terraqueum orbem super orbem fundavit, & totam terrestrem spheram paro aëre circumfudit, pro-

(3) Ovid. 6. ut etiam Ovid. (3) cecinit:
salf,

Terra pila similis nullo fulcimine nitæ.

Ita pariter hanc in horam poterit supra mediam aëris regionem, aulas & palatia extruere, extructa firmare, ut in perpetuas aeternitates perdurent. Quod ergo suis hodie Apostolis & Apostolorum sequacibus discipulis, omnibus Christi fidelibus Servator adpromisit, se nempe hinc abiturum, ut singulis in suprema aëris contignatione, in empyreo cœlo præpararet habitaculum, etiam actu explevit: *Vado parare vobis locum*, imò jam paratæ, jam perfectæ sunt ædes splendidae juxta illud: *In domo patris mei mansiones multæ sunt*, omnibus illis decretæ, qui per avia & invia, per aspera & dura, per vepræta & faxeta, verbò, per cruentam Crucis semitam sursum ad gloriam assiduis motibus contendunt.

Volupe fuerit, hæc palatia eminus spectare, oculos in altum tollite, & à longè tecta aurea virtuti erecta suspicite. En ibi stat domus undique splendida aureis ex laterculis Architecto Numine fabricata, quam Gregorio (4) teste, hanc in horam *Deus dedit* inhabitat, è terris ad coelestes Jerosolimas translatus Sutor. Erexit ei hanc Regiam ter clemens Deus, quia quidquid lucri per hebdomadem è subula & calcis referebat, id totum in egenos Sabbathò erogabat, tenui victu & necessario vestitu contentus, ut plus posset pauperibus erogare. Altera illa Regia magnifico luxu erecta Joanni Eleemosynario Alexandriae Archiepiscopo & Patriarchæ inscripta est; hujus tanquam Metropolitanæ Pontificis potestati suberat Troilus Episcopus, qui cum fortè famulo suo in mandatis dedisset, ut sibi argenteam suppellectilem triginta libri auri coemeret, suasit ei Patriarcha, ut hac pecuniarum summâ sibi potius cœlum Troilus coemeret, & aeterna tabernacula compararet; voluit dicere Sanctus Pater, sanctius & utilius tantas opes in pauperculos, quam in tam immodicos & profanos luxus effundi. Paruit quidem suasori Troilus sed invitus; aurum in mendicos dispertiit, sed mox animum subit poenitudo, potuisse his expensis hæc & hæc emptionis jure comparari, splendori futura & gloriæ, quoties grati hospites mensæ esset sybariticæ admovendi; paulò post cura multiplex ex poenitudine prognata, valetudinem Troilo eripuit, anhela & corrosiva febris imas præcordiorum fibras irruit, quam cum ab auri prævalida siti natam esse crederet Joannes, illicò tot auri libras Troilo restitui jussit, quot paulò antè in pauperes erogabat; & ecce novum dictu visûque prodigium! ubi aurum recepit, unâ etiam valetudinem pristinam visus est recuperâsse, ut scires, Episcopum hunc non anginâ sed argentinâ laborâsse; tota nempe valetudo ejus in auro latuit, quod cum ad pauperculos migrâisset, simul etiam

D.
Turrim in
auro extru-
ere, Soli
Deo pro-
prium est.

(4) S. Gre-
gor. Dial.
1. 4. c. 36.

E.
Exhibetur
in cly-
peo man-
siones in cœlo
SS. paratæ.

cum socio fratre fanitas abiit, excessit, & cum reduce ad propria revertit; poterat adeò huic Troilo dici, quod Ambrosius (5) in Lucam enuntiavit: *Febris tua avaritia est, morbus tuus non tam corporis quam animi pestilentia est*. Sc. Auri dira fames & habendi insana cupido. Redditò auri pretiò, libris triginta, chirographum à Troilo petiit Patriarcha, cui lubens annuit, deditque hæc in verba: *Da Deus Joanni Patriarchæ Alexandrino Domino meo, triginta librarum mercedem que ante facti tibi, quoniam ego recepi mea.* Hæc è cœli specula Deus justus Jule contemplantatur, qui ut palàm faceret, quantum per insanam illam cupidinem Troilo decessisset, hanc ei sub amœna somni imagine spectamen objecit: surgebat ab alto grandis palatii speciosa moles eleganter materia, opere exquisito & arte supra naturam extracta, quam cum mentis suæ oculis eminus aspiceret Troilus, simul etiam in janua pereminari, hanc expressam legit epigraphen: *Hæc mansio est æterna requies Troili Episcopi.* Hòc visò, multum quidem sibi spectato Troilus applausit, sed plausum omnem mox casus absterfit inopinatum unus enim ex cœlestis Aulae Cubiculariis prodiit, qui hanc inceptum nem propriam sustulit, eique hanc subrogavit: *Hæc mansio est æterna, & requies Joannis Alexandria Archiepiscopi, triginta libris coemta.* Excessò somnò, qui oculos simul & animos malè occluserat, sibi ex cœlo redditus, liberalibus posthac eleemosynis cœlum emere didicit, & æternas mansiones jam in cœlo fidelibus animis erectas, & vellemè eleemosynariis decretas. Alteram illam aurò ac gemmis præfulgidam Aulam, utrâque recens memoratâ multis gradibus ampliorè & splendidiorem, Deus alteri Patriarchæ, Assisinati Francisco Deus præparavit, prout fusè testatur (6) Bonaventura; vidit hic divina revelatione splendidissimam in cœlo Regiam ac supra omnes alias sublimem, ex qua olim lucifer, præcipitatus est; cum autem anxius intraret, cui tam inclyta sedes assignaretur, vocem una suis auribus libi fensit: *Humili Francisco; factum inde, ut nonnulli Scripturæ interpretes illud Lucæ (7) de Apostatis angelis enuntiatur Francisco. Seraphim accommodarent: Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles.* Placet nobis in alias cœlestis Jerosolimæ partes oculos reflectere, ubiq; magnò numero palatia occurrent, non tantum piis in pauperes eleemosynarum & humilitati deditis præparata & largiter promissa, sed etiam patientiæ, castimoniam studiose, gloriæ divinæ perpetim ampliandæ ardentes Zelotis, pro Deo graviter afflictis, & malè per malos pressis, splendide Deo erecta, & in Domino morituris hodie conducta, cum omnes ac longe-

(5) S. Am-
brof. in
Luc.

(6) S. Bo-
nav. in vit.

(7) Luc. 1.

los hoc blando solamine in spem vivam erigeret, *ego vado parare vobis locum*, quasi diceret Servator: Confolamini, confolamini, qui mille inter ærumnas ægrè spiritum trahitis, qui malè tecti, omnium laribus exclusi, omnium pedibus protrititi, vitam in terra vivitis pœnè mortualem, curis & miseriis ericium in morem obseptam! confolamini pusillanimes, *durate*, & *vosmet rebus servate secunds!* in patientia vestra possidebitis aurea cœli palatia à Deo virtuti tumulo illatæ stipulata manu promissa; ibi morbus omnis in perennem vitam nullis ultra symptomatis obnoxiam, curæ omnes & ærumnæ, in plausus & tripudia, lacri centones in purpuram gemmis præfulgidam, vilis & abjecta conditio in cœlestis aulae patritium splendorem, mucidus panis in nectar & ambrosiam sine fine fluentem, sudor in balsamum, casa straminea in auratis constructa palatia tignis felicissimo transitu commigrabunt. His promissis minimè vanis omnes lætat Christianos seu Christi affectas Servator, de quorum veritate ita evidenter certi sumus, ut ante cœlum & terra in nihilum debeat resolvi, quàm jota unum aut unus apex ex promissis divinis vanescat. Fidelis Deus est in omnibus verbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis; ut Psaltes canit Regius; idque passim in promissionibus Deo est solenne, ut non contentus stare pollicitis, ea etiam excedat; ut enim in eo hanc specialissimam bonitatem agnovit Aug. (8) semper plura & majora Deus tribuit, quam promittit; non est proinde, quod tam liberalibus promissis unquam diffidamus, quæ Deus ultra meritum, ultra condignum hanc in horam solitus fuit explere.

Illa illa potius promissa caveamus, quibus hodiè cœcis mortalibus ora sublinat stygius veterator, cujus pollicitationes nullam unquam fidem merentur. Quidquid Satan spondet, fucum redolet, & creditium ruinam maturat. Orco etiam vera dicenti negari debet fides, quia ut plurimum talis fides summam in perfidiam excurrit. Vana sunt & emortua Orci mentientis promissa, ut cum servis suis carnalium illecebrarum oblectatiunculas repræsentat; cum grandes opum accessiones condicit; cum secundæ fortunæ constantem allapsum adpromittit; cum sanos ac longævos vitæ hujus annos occentat; cum pulcherrimas insuper scientias instillare præsumit, quibus absentia velut præsentia cognoscantur, quibus perdita recuperentur, quibus abditæ thesauri eruantur, quibus Aër in furca vel scopâ voluerum more penetretur, quibus oculi circumstantium fascinentur, quibus variis agritudinibus forte medicamen præbeat. Hæc & alia plura tetra stygis promissa in obsequium satanæ animos trahunt mortales;

T 3

at

(8) S. Aug.
Serm. 99.
de temp.

F.

Exhibet
sua etiam
Orcus falso
fundamine
nexas.

at sicut spei multum hæc promissa exhibent, ita nil unquam rei repræsentant. Orci promissa pura vanitate & merò mendaciò nituntur. Pollicetur homini satietatem, si Orcò velit famulari, & tamen quidquid egerit, nunquam animos exsaturat; affirmat subinde jurato stygius cacodæmon, se homini servo suo veram libertatem daturum, at quomodo? quando? hæc adedò disparata quis combinet, esse Orci mancipium, & simul esse liberum? aliis spondet securitatem, sed quam securitatem habebit impius, qui Deum sibi hostem fecit, ubiq; præsentem, ubiq; potentem scelera vindicare. Multis aliis stygius lurco etiam ante ultimam vitam in melius mutandæ tempus promittit, at quàm luculento hæc mendaciò promittit! constat enim, id unum humani generis hostes solertissimè satagere, ut ne quidem unus ex sceleratis ad salutem respiscat, cùm ultima linea rerum instat. Tandem & hæc mendacissima sponsio est cùm Orci genius plenis buccis asserit, omne famulitium, omnem gloriam, omnes divitias, omnes delicias in hoc altero que simul orbe secum habituros acheronticæ stygis alumnos hæc nunquam ampliùs amittenda, Orci liberalitate semel possessas; hic con-

(9) Pl. 26.

Psalte Regio jure omnes exclamemus (9) *mentita est iniquitas sibi*. tamen sunt malè creduli mortales, qui patri mendaciorum diabolo fidem habent, seque insuper ejus servitio addicunt, provocati magnificis vanis & inanibus promissis. Ne permittite, quæso, & natuti mortales, ut vos nasò cacodæmon suspendat! asserunt quidem beneficis corrupti laverniones & annosæ striges, vera ex auro palatia clientibus suis fatanam monstrare, inter aureas delicias post hanc vitam habitandas; at hæc vaferrimi impostoris nova est ludificatio, monstrantis inania felicitatis simulacra, interim cælum & cœlestes alas diripientis.

G.

Id probat
Radbodus
Frisiorum
Princeps.
Hist.

Expertus est hoc ipsum malò suo eòq; sempiternò Radbodus Frisiorum princeps. Narretur totum, ut pateat, quantis fraudibus & delictis suos procax acheron circumveniat. Accidit fortè septingentis post Christum natum annis, ut Surio teste D. Wolframus Episcopus multorum ex gentiliùm conversione in Frisia ad Christianorum sacra transferret; nam etiam principis filius piè persuasus, veræ fidei dogmata cum Baptismo suscepit; lætatur interim secum filii ad fidem conversi senilis parens Radbodus, qui post longam deliberationem ad sacrum fontem visus est latere, cùm ecce tibi adulta nocte teterrimus cacodæmon regali scheinante, sceptro fulgens & diademate, Ducem hortatur, ne à majorum sacra religione discederet; quod si vero in veterum superstitione perduret aureum etiam palatium ei spondet habitandum, quod crastinà esset ostendit.

rus si quos ex suis experimenti captandi gratia in proximam sylvam destina-
 verit. Jam in procinctu stabat Radbodus, ut Sacris Baptismi fontibus
 ablueretur, ecce cunctari coepit cum baptifmate Radbodus, antè
 adhuc exploraturus factas de palatio aureas spes. Habuit Wolframus
 Satanae vestigia probe perspecta, conventum tamen est utrinque de tes-
 tibus rei monstratae fidem facturis; pergant igitur ad vicinum nemus
 Diaconus quidam nomine Pontificis & aulae Satrapa nomine Radbodi
 una cum famulis suis; ducti per viam satis prolixam pario marmore in-
 stratam, tandem domicilium conspiciunt planè aureum, magnificum;
 huc intromissis occurrit sublime ac regale solium, multum supra pa-
 latiorum terrestrium formam & splendorem refulgent; mox simul al-
 ta & intelligibili voce clamantem audiunt: *Hæc domus est, hæc sedes est,*
quam Radbodo Deus (tuis post hanc mortalitatem se daturum spondit. Au-
diit hæc Diaconus Numine plenus ac lumine cœlitus illapso, & mox
palam reposuit: Si hæc ad speciem nobilis fabrica Deo surrexit architecto,
eternum duret, & nullò unquam evò in cineres resolvatur! si autem pravi
spiritus opus est momenti ò dispareat, & vaneat! hæc ut dixit, unà Crucis
signum formavit, & ecce, in ictu oculi totius ædificii tam splendidi
machina in deforme lutum collapsa est, Orco nequidquam reboante.
 Hæc sanctam & prodigiosam S. Crucis virtutem, quâ omnes dæmonum
 præstigias Diaconus profligavit! Extant hujus virtutis exempla propè
 innumera. Rhemis atrocissimum templi incendium acheron excita-
 vit, quod S. Remigius unico Crucis signò extinxit Hincmaro (10) teste. (10) Hinc-
 Hic signò Theodorus Archimandrita veneficium Theodori magi disjecit, marus in
 dæmones expulit, horridas frugum calamitates avertit, certis locis diabo-
 vit.
 los inclusit, & signò Crucis locum obfignavit, ne cui amplius nocere pos-
 sent Gregorio teste discipulo ejus. Docuit hoc ipsum S. Eligius Novio-
 mensis suos hæc verbis: *Christiano nec auguria nec alia quælibet signa officere*
possunt, quia ubi signum Crucis cum timore ac fide Dei processerit, nihil illud
nocere poterit inimicis. Fatentur hoc ipsi etiam dæmones à S. Putapio a-
 pud metaphrastem adjurati, clamantes & (11) vociferantes: *Verè ter-*
ribilis es ò Nazarene & ubique in omnes obtines imperium; quò ergò profici-
scar? si in desertum? si in urbe? si quocunque duxerit alius, tu illuc præve-
 nis, sola Crucis tuæ figura, solo Nomine tuo nos expellens & profligans.
 Rectè itaque hoc potenti Signò contra tartareas hic loci imposturas
 usus est Diaconus, quod etiam felicissimè totas Orcini veteratoris ar-
 tes evertit & conculcavit. Vidit uterque explorator, quibus dolis &
 fraudibus Radbodum Satan luderet, mox ergò rei gestæ seriem prin-
 cipi

cipi Radbodo missus Satrapa, & sacro Præsuli Diaconus statuit enuntiare; at ecce cum ad aulam Satrapa rediret, audit interim Radbodum è visis abiisse, nullis baptismi fontibus expiatum; hinc tristis illa species emerfit, quâ se sancto Willebrodo Episcopo spectandum dedit miser Frisiorum Princeps Radbodus, post fata sua igneis undique catenis costrictus, ut jure diceres, heu quantum mutatus ab illo! jam enim in gehenna longè alius & à seipso diversus est Radbodus! hic non amplius dives, sanus, lætus, potens, gloriosus, felix, qualis in Frisia fuit Radbodus, sed pauper, tristis, æger, contemptus, afflictus, infortunatus quem modo Satan ita captivum tenet, ita flammis & vinculis costringit, ita compedibus & catenis revincit, ut eum ex uno supplicio in aliud circumvolvât. Neque verò miserabilis princeps iste ulli aliter tam tragicam vitæ catastrophem imputare potest, quam proprio præproperæ credulitati, ac mendaciorum fabro dæmoni, cujus vanissimis aula habitandæ promissis, ita graviter illusus est, fabula facta proluxa æternitati.

Nunc bona cum venia meos AA. illis verbis extimulo, quibus olim Sennacherib Rex Assyriorum cives Jerosolimitanos erexit, cum urbem illorum arcta obsidione premeret, Hebreis imperante religiofilisimo (12) Ezechia: *Ne vos decipiat Ezechias, nec vana persuasione deludat, ne credatis ei.* Hæc verba ego nunc meum ad propositum transfero, & omnes hortor christianos, ne decipi velint & deludi falsis Satanae persuasionibus, mendacibus Orci promissis, vanissimis illicitarum voluptatum obtrusionibus nullo fundamine nixis. Quotquot hic errant errorem in tartaro luent in perpetuas æternitates: Ita potius candidè providè Deo serviant in timore & amore, in legis divinæ accurata custodia, in omnigeno virtutum apparatu, ut tandem bonorum omnium præmiator Deus dignos inveniat, quos ad æterna coelorum tabernacula suscollat.

Amen.

CON

(12) 1. Paralip. 32.